

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Jarmilou Úředníčkovou v právní věci

žalobce: V. L. T.
státní příslušnost Vietnamská socialistická republika

proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra ČR
sídlem 170 34 Praha 7, Nad Štolou 3
o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 9. 2024 č. j. OAM-974/ZA-ZA12-HA06-2024, ve věci mezinárodní ochrany

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhal zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým žalobci nebyla udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o azylu).

2. Žalobce namítal, že žalovaný v napadeném rozhodnutí konstatuje, že nesplňuje podmínky toho kterého ustanovení o udělení mezinárodní ochrany formou azylu případně doplňkové ochrany, aniž by uvedl, o jaká konkrétní zjištění svůj závěr opírá. Pouze rekapituluje skutková zjištění, jak vyplývají z pohovoru s ním. Dle žalobce rozhodnutí neposkytuje bližší odůvodnění závěrů žalovaného, úvahy, kterými se řídil při hodnocení jeho případu, čímž postupoval v rozporu s § 68 odst. 3 správního řádu. Závěry založil na obecných zjištěních, aniž by se podrobně zabýval jeho osobní situací. Žalovaný vyšel zejména z obecných tvrzení uvedených při pohovoru, který s ním byl proveden, přičemž reagoval tak na dotazy správního orgánu, které byly obecné a sugestivní. Důvody žádosti o azyl při pohovoru neoznačil, hovořil o nich separátně pouze pro dokreslení jeho osobní situace, aniž by vnímal jejich azylově relevantní souvislosti, avšak tyto skutečnosti nemohou odůvodnit závěr o neexistenci hrozby odůvodňující udělení mezinárodní ochrany. Skutečnost, že před odchodem z vlasti nebyl v zemi původu z objektivních příčin předpokládaných zákonem pronásledován, tj. pro politickou aktivitu, rasové, náboženské, národnostní důvody apod., samo o sobě nemůže odůvodnit závěr o neexistenci azylově relevantních důvodů. Platná právní úprava poskytuje ochranu i těm cizincům, kterým hrozí pronásledování v zemi původu ze subjektivních důvodů v zákoně explicitně neupravených, za předpokladu, že osobní situace cizince reálné nebezpečí odůvodňuje. Žalobce žalovanému vytkl, že se jeho osobní situací nezabýval, a to ani s ohledem na udělení tzv. humanitárního azylu ve smyslu § 14 zákona o azylu. Hodnocení jeho situace ze strany správního orgánu svědčí o neinformovanosti žalovaného o stavu dodržování lidských práv, resp. domáhání se základních práv v zemi původu. Všechny v rozhodnutí citované zprávy o stavu dodržování lidských práv a bezpečnostní situace svědčí o tom, že ve Vietnamu nejsou dodržována lidská práva, práv a jednotlivce, režim zasahuje do nezávislosti soudu. Žalobce uvedl, že podrobně správnímu orgánu vylíčil skutečnosti týkající se obav z jeho věřitelů, kteří jsou součástí tamější mafie. Státní orgány poskytují ochranu pouze ve veřejném zájmu, avšak vůči případům mezi jednotlivci není v zemi původu řádná ochrana řešena, a to zejména nezávisle soudní, ale naopak podléhá zákonitostem tamějšího režimu. Již během pohovoru zdůraznil, že v zemi původu není žádná možnost řešit jeho situaci ohledně dluhu. Pokud by se do Vietnamu vrátil, právě nulové ekonomické zázemí mu neumožňuje umořit dluh vůči věřiteli tak, aby neohrozil život svůj a jeho rodiny. Sice se lze obrátit na policii, nicméně státní orgány postupují při stíhání pachatelů lichvy nesystematicky a neefektivně. Tamější mafie provozuje takové praktiky, které dlužníkům zcela znemožňují se vůbec v zemi původu ochrany ze strany státních orgánů domáhat. Je tedy nepřipustné, aby využil tamější pomoci státních orgánů. Jednání osob s mafiánskými praktikami při poskytování půjček jsou státními orgány v zemi původu tolerovány. Proto neobstojí závěry žalovaného, že nevyužil ochranu v domovském státě. Proto ani závěr žalovaného, že nebyl a ani nemůže být ve vlasti pronásledován a nehrozí mu ani žádná újma a hrozba nelidského či ponižujícího zacházení, a že tedy nesplňuje podmínky pro udělení azylu či doplňkové ochrany, považuje za absurdní. Rozhodnutí žalovaného je v rozporu se skutečným stavem věci a také v rozporu s provedeným dokazováním.
3. Žalobce dále namítal, že správní orgán podklady využil zcela nedostatečně nebo jen ve prospěch svého zamýšleného záměru zamítnout žádost o udělení mezinárodní ochrany. Nepřihlédl pečlivě ke všemu, co vyšlo v řízení najevo a co sám jako účastník řízení uváděl. Nesouhlasí se závěrem žalovaného, že důvodem odchodu z vlasti jsou ryze ekonomické důvody. Nemá v úmyslu na území ČR setrvat a legalizovat zde svůj pobyt. Naopak je veden

snahou splatit co nejdříve svůj dluh v zemi původu, vyvázat se z praktik tamější mafie a vrátit se zpět k rodině. Pobyt v ČR vnímá jako jedinou možnost, jak se vyhnout újmě v zemi původu.

4. Žalobce rovněž namítal, že správní orgán nedostatečně posoudil jeho žádost ve smyslu § 14 zákona o azylu. Žalovanému vytkl, že vůbec nebral v úvahu poměry, které vládou v jeho vlasti. Zopakoval, že primárním důvodem žádosti o mezinárodní ochranu je důvodná obava z pronásledování, což může vyústit v bezprostřední ohrožení jeho zdraví a života, jakožto i zdraví a života jeho rodiny. Setrváním na území ČR chce zabránit tomu, aby jeho rodina, zejména děti, byly podrobeny násilným praktikám vymahačů pohledávek, což nebude možné v případě nuceného návratu do vlasti. V případě návratu do Vietnamu by byl vystaven hrozbě násilného vymáhání pohledávky, chudobě a byl by odkázán na život bez domova.
5. Žalovaný v písemném vyjádření navrhl zamítnutí žaloby. Odkázal na závěry napadeného rozhodnutí a vyslovil přesvědčení, že se všemi námitkami se v napadeném rozhodnutí vypořádal a závěry, k nimž dospěl, podrobně vysvětlil. V písemném vyjádření žalovaný citoval stěžejní závěry napadeného rozhodnutí.
6. Krajský soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí podle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění, v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání rozhodnutí žalovaným (§ 75 odst. 1 a 2 s.ř.s.), a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Krajský soud v souladu s ust. § 51 odst. 1 s.ř.s., zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění, rozhodl o žalobě bez nařízení jednání, neboť žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasil a žalobce nesouhlas s projednáním věci bez nařízení jednání soudu ve stanovené lhůtě nesdělil.
7. Z obsahu správního spisu bylo zjištěno, že dne 24. 7. 2024 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice. V žádosti a v rámci údajů a v pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce uvedl, že z Vietnamu odcestoval v říjnu 2023 do Běloruska. Tam strávil 5 nebo 6 měsíců. Na území ČR vstoupil na začátku května 2024. Cestovní pas ztratil v Bělorusku. Měl tam platné pracovní vízum. Je zdravý, nemá žádná zdravotní omezení ani zvláštní potřeby. Nebyl členem politické strany nebo skupiny, ani nikdy nebyl politicky aktivní. Je rozvedený, dcera a syn, kteří mají státní příslušnost Vietnamské socialistické republiky, žijí ve Vietnamu s jeho sestrou. O mezinárodní ochranu v České republice žádá z toho důvodu, že si ve Vietnamu půjčil v roce 2019 finanční prostředky na podnikání a zkrachoval. Jednalo se o nebankovní půjčky s vysokými úroky. V roce 2022 se rozhodl vycestovat do zahraničí, konkrétně do Běloruska s tím, že si bude moci vydělat více finančních prostředků. V Bělorusku však měl nízké příjmy, proto se rozhodl odcestovat do České republiky, kde má kamarády. Na jejich doporučení požádal o mezinárodní ochranu. Ve vlasti neměl žádné potíže se státními orgány ani bezpečnostními složkami. Neměl žádné problémy kvůli rase, národnosti, náboženství, pohlaví, příslušnosti k sociální skupině či politickému přesvědčení. Má obavu o své zdraví ze strany věřitelů, jimž dluží finanční prostředky a nemá je jak splácet. Věřitelé mu vyhrožovali zbitím, pokud nebude dluhy splácet. Ve Vietnamu pravidelně půjčku splácel. Během pobytu v Bělorusku tak nečinil, protože mu vzrostly životní náklady. Jedním z důvodů vycestování z vlasti je rozvod s manželkou. Chtěl opustit dosavadní život. Dalším důvodem je existence dluhů. Ve

vlasti se nechtěl obracet na příslušné státní orgány kvůli výhrůžkám, protože měl půjčku „načerno“. Jméno věřitele si nepamatuje. Půjčku získal přes zprostředkovatele.

8. Součástí správního spisu jsou rovněž informace shromážděné žalovaným ohledně politické, bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv ve Vietnamu. Při posuzování žádosti žalobce žalovaný konkrétně vycházel z Informace OAMP Bezpečnostní a politická situace v zemi Vietnam, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv, ze dne 4. 6. 2024 a Informace MZV ČR č. j. 100572-6/2024-MZV-LPTP, ze dne 1. 2. 2024 k č. j. MV-3049-1/OAM-2024, Půjčky, úvěry a lichva.
9. V průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany je legalizace jeho pobytu na území ČR, neboť zde chce zůstat, pracovat a vydělávat peníze, aby mohl splatit své dluhy. Návrat do Vietnamu odmítá kvůli obavám ze svých věřitelů.
10. Tvrdil-li žalobce, že se důvodně obává vycestování do své vlasti, neboť má dluh z titulu nebankovní „černé“ půjčky, pak se nejedná o azylově relevantní důvod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, ani o azylově relevantní důvod dle § 12 písm. b) zákona o azylu, podle něhož se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště. Podle setrvalé a rozsáhlé judikatury Nejvyššího správního soudu nejsou ekonomické důvody a s tím související těžké životní podmínky relevantní pro udělení mezinárodní ochrany. Tuto irelevantnost vyjádřil Nejvyšší správní soud (např. v rozhodnutích č. j. 4 Azs 23/2003-65, č. j. 3 Azs 20/2003-43). Potíže se soukromými osobami ve státě původu spočívající například ve vyhrožování či vydírání, nelze bez dalšího považovat za důvody pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, ani je nelze považovat za důvody pro udělení doplňkové ochrany. Za pronásledování se považuje ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady ve státě, jehož je cizinec státním občanem, nebo pokud tento stát není schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 4 Azs 440/2004-53). Kroky státních orgánů na ochranu před vážnou újmou lze mít za přiměřené, a tudíž ochranu za poskytnutou, mimo jiné tehdy, je-li ve státě, kam má být žadatel navrácen, zaveden účinný systém pro odhalování, stíhání a trestání jednání představující pronásledování nebo způsobení vážné újmy a žadatel má k této ochraně přístup (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 3 Azs 48/2008-57). Z Informace MZV ČR č. j. 100572-6/2024-MZV-LPTP, ze dne 1. 2. 2024 k č. j. MV-3049-1/OAM-2024, Půjčky, úvěry a lichva, vyplývá, že poskytnutí půjčky mezi fyzickými osobami je legální, avšak je zde stanovena maximální výše úrokové sazby na 20 % p. a. „úvěry na černo“, které vybočují ze zákonných mezí při půjčování peněz mezi fyzickými osobami a s nimi související patologické jevy, jsou vietnamskými úřady vnímány jako nežádoucí. Vietnam disponuje dostatečnou legislativou v občansko-právní a trestně-právní úpravě, přičemž vláda má v plánu vytvořit speciální zákon upravující tuto problematiku a novelizovat příslušná ustanovení občanského zákoníku. Pokud je mezi fyzickými osobami poskytnuta půjčka, úroková sazba nesmí přesáhnout 20 % p. a. V případě poskytnutí půjčky s úrokovou sazbou 20 až 99 % p. a., dlužník může ke své ochraně využít občanského soudního řízení. V případě poskytnutí půjčky s úrokovou sazbou 100 % a výše, se jedná o trestní čin lichvy a dlužník se

může obrátit o pomoc na orgány činné v trestním řízení, tj. soud, státní prokuraturu, ale zejména na policii. Oběť trestného činu lichvy není za uzavření úvěru postihována. Z citované informace také plyne, že občané Vietnamu mají možnost obrátit se s žádostí o pomoc na příslušné státní orgány a domoci se ochrany své osoby a svých práv. Skutečnost, že žalobce možnost ochrany ze strany státních orgánů dosud nevyužil, nelze klást státu původu k tíži. Soud souhlasí se závěrem žalovaného, že tím, že tak dosud žalobce neučinil, současně neprokázal, že by mu domovské státní orgány tuto pomoc odepřely. Současně tím ani neprokázal, že pokud by se na státní orgány s žádostí o pomoc obrátil, že by mu tato pomoc nebyla účinně poskytnuta. Žalobce tedy nevyužil všechny zákonné prostředky k ochraně své osoby. Situace žalobce tak, jak ji sám správnímu orgánu rozhodujícímu o udělení azylu vylíčil, neukazuje na odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti či příslušnosti k určité sociální skupině, a ani neodůvodňuje udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 1 a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, neboť nedosahuje hrozby vážné újmy, která je v tomto ustanovení vyžadována. Pouhá nedůvěra občana ve státní instituce zdůvodňovaná tvrzením, že nejsou schopny jej ochránit proti kriminálním živlům, nelze podřadit důvodům pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Azs 7/2004-37). Soud se zcela ztotožňuje s právními názory žalovaného, a proto v podrobnostech odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí. K tomu soud poznamenává, že judikatura se ustálila v názoru, že smyslem soudního přezkumu správních rozhodnutí není stále opakovat již jednou vyřčené, proto připouští možnost odkazovat na odůvodnění napadeného správního rozhodnutí v případech shody mezi názorem soudu a správního orgánu (viz např. rozsudky NSS č. j. 4 As 11/2006-86, č. j. 2 Afs 37/2012-47, č. j. 8 Afs 75/2005-130).

11. Soud uzavírá, že neshledal vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí. Žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav věci, rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem, soud žalobu proto jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
12. O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce ve věci úspěch neměl a žalovanému prokazatelně v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Brno, Moravské náměstí č. 6. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 30. 1. 2025

Mgr. Jarmila Úředníčková

Shodu s prvopisem potvrzuje I. M.

samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje I. M.